

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 924
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2019 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

NEMOKUMO ADMINISTRATORIAUS PROFESINĖS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nemokumo administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) reglamentuojama nemokumo administratoriaus (toliau – administratorius) profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (toliau – draudimas) objektas, draudžiamasis įvykis, nedraudžiamasis įvykis, draudimo suma ir draudimo įmoka, draudimo sutarties sudarymas ir terminas, draudimo rizikos pasikeitimas, draudėjo – draudimo sutartį sudariusio administratoriaus – pareigos įvykus draudžiamajam įvykiui, žalos dydžio nustatymas ir draudimo išmokos išmokėjimas, draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas, draudimo sutarties pakeitimas ir nutraukimas ir kitos draudimo sutarties sąlygos.

2. Sudarius draudimo sutartį, Apraše nustatytos draudimo sutarties sąlygos tampa draudimo sutarties dalimi.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatyme.

II SKYRIUS DRAUDIMO OBJEKTAS

4. Draudimo objektas yra draudėjo civilinė atsakomybė už draudimo sutarties galiojimo metu administratoriaus neteisėtais veiksmais (veikimu, neveikimu) administruojant nemokumo procesus – juridinio asmens nemokumo, fizinio asmens bankroto procesus – administruojamam fiziniam ar juridiniam asmeniui ir (ar) kreditoriams, ir (ar) tretiesiems asmenims padarytą žalą.

III SKYRIUS DRAUDŽIAMASIS ĮVYKIS

5. Draudžiamuoju įvykiu laikomi draudimo sutarties galiojimo metu administratoriaus administruojant nemokumo procesus atlikti neteisėti veiksmai (veikimas, neveikimas), kurie yra pagrindas atsirasti administratoriaus civilinei atsakomybei, ir draudėjui ar draudikui pateiktas reikalavimas atlyginti žalą, atitinkantis visas šias sąlygas:

5.1. pateiktas asmens, kuris Apraše nurodytomis sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką dėl jam draudėjo neteisėtais veiksmais administruojant nemokumo procesus padarytos žalos;

5.2. pateiktas kaip rašytinė pretenzija (rašytinės pretenzijos pareiškimu laikomas ir ieškinio dėl draudėjo neteisėtais veiksmais padarytos žalos atlyginimo pateikimas teismui);

5.3. pateiktas dėl žalos, kuri padaryta draudėjo neteisėta veika administruojant nemokumo procesus draudimo sutarties galiojimo metu, net jei žala atsirado pasibaigus draudimo sutarties galiojimui;

5.4. pateiktas dėl draudėjo neteisėtų veiksmų (veikimo, neveikimo), administruojant nemokumo procesus;

5.5. pateiktas draudimo sutarties galiojimu laikotarpiu ir (ar) per šalių nustatytą laikotarpį, ne trumpesnį kaip vieni metai nuo draudimo sutarties galiojimo pabaigos.

6. Vienu draudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, kai draudėjas tais pačiais neteisėtais veiksmais administruojant nemokumo procesus padarė žalą, neatsižvelgiant į tai, kad dėl tokio įvykio buvo padaryta žalos daugiau nei vienam nukentėjusiam trečiajam asmeniui. Jeigu įvykus draudžiamajam įvykiui draudimo išmokos nepakanka žalai visiems nukentėjusiems tretiesiems asmenims visiškai atlyginti, draudimo išmoka dalijama proporcingai kiekvienam jų padarytos žalos dydžiui. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai draudėjui ar draudikui buvo pateiktas pirmasis reikalavimas atlyginti žalą.

7. Jeigu nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl draudėjo neteisėtų veiksmų administruojant nemokumo procesus padaryta žala padidėjo po to, kai nukentėjęs trečiasis asmuo pateikė Aprašo 5 punkte nustatytas sąlygas atitinkantį reikalavimą, vėlesnis reikalavimo atlyginti padidėjusią žalą pateikimas yra draudžiamasis įvykis.

IV SKYRIUS NEDRAUDŽIAMASIS ĮVYKIS

8. Nedraudžiamasis įvykis yra reikalavimo atlyginti žalą (nuostolius) pateikimas dėl:

8.1. draudėjo neteisėtų veiksmų, kuriais padaryta neturtinė žala, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;

8.2. žalos, padarytos nukentėjusio trečiojo asmens sveikatai ir (ar) gyvybei;

8.3. tyčinių draudėjo neteisėtų veiksmų, kuriais padaryta žala, išskyrus tuos atvejus, kai tyčiniai veiksmai yra socialiai vertingi (būtinoji gintis, pilietinės pareigos atlikimas ir kita);

8.4. žalos, padarytos draudėjo ir (ar) jo darbuotojo artimiesiems giminaičiams;

8.5. veikos, kuria padaryta žala, užtraukianti draudėjo ir (ar) jo darbuotojo baudžiamąją atsakomybę;

8.6. veikos, kuria padaryta žala, užtraukianti draudėjo ir (ar) draudėjo darbuotojo administracinę atsakomybę;

8.7. draudėjo ir (ar) jo darbuotojo veiksmų, kuriais siekiama neteisėtai gauti draudimo išmoką;

8.8. žalą sukėlusių draudėjo ir (ar) jo darbuotojų veiksmų, padarytų apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų;

8.9. žalos, atsiradusios dėl verslo liudijimo, juridinio asmens pavadinimo, pramoninio dizaino, prekių ženklų naudojimo ar kitų intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;

8.10 informacijos apie asmenį, jo privatų gyvenimą, įmonių, įstaigų, organizacijų veiklą viešo paskelbimo ir (ar) panaudojimo savanaudiškais tikslais, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) pažeidimo, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;

8.11. žalos, padarytos dėl programinės įrangos ir visų rūšių mikroprocesorių ir tokius mikroprocesorius turinčių sistemų, įskaitant kompiuterius, sutrikimų, atsiradusių ne dėl draudėjo ir (ar) jo darbuotojų kaltės, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

V SKYRIUS

DRAUDIMO SUMA IR DRAUDIMO ĮMOKA

9. Minimali administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo suma yra 60 000 (šešiasdešimt tūkstančių) eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 150 000 (vienas šimtas penkiasdešimt tūkstančių) eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus. Dėl draudžiamąjį įvykio išmokėjus draudimo išmoką ir sumažėjus minimaliai draudimo sumai, administratorius privalo per vieną mėnesį apsidrausti profesinę civilinę atsakomybę, kad būtų atkurta privalomoji minimali draudimo suma.

10. Draudimo įmokos dydis nustatomas draudiko ir draudėjo susitarimu, atsižvelgiant į draudimo rizikos laipsnį. Draudimo įmokos dydis nurodomas nemokumo administratorių profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijime. Rizikos laipsnį lemiantys kriterijai gali būti šie:

- 10.1. ar administratorius yra fizinis asmuo ar juridinis asmuo;
- 10.2. administratoriaus patirtis;
- 10.3. administratoriaus darbuotojų, įgijusių teisę administruoti nemokumo procesus Lietuvos Respublikoje, skaičius;
- 10.4. išmokėta draudimo išmoka (išmokos);
- 10.5. kitos draudimo rizikai turinčios reikšmės aplinkybės, išskyrus veiksnius, į kuriuos pagal Draudimo įstatymą draudikas neturi teisės atsižvelgti.

11. Draudimo sutartyje šalių susitarimu turi būti nustatyta, kaip mokama draudimo įmoka – visa iš karto ar periodiškai (dalimis).

12. Jeigu įsigaliojus draudimo sutarčiai draudėjas laiku nesumoka draudimo įmokos dalies, nuo nesumokėtos sumos skaičiuojami įstatymų ar draudimo sutartyje šalių susitarimu nustatyti delspinigiai ir (ar) palūkanos. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu ir nurodyti, kad per 30 dienų nuo

pranešimo gavimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos dalies draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik draudėjui sumokėjus draudimo įmokos dalį. Jeigu draudžiamasis įvykis įvyksta tuo metu, kai draudimo apsauga sustabdyta, draudikas draudimo išmokos nemoka.

13. Neteisėtų veiksmų, dėl kurių atsirado žala, atlikimas draudimo apsaugos sustabdymo metu suteikia draudikui teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką, nors reikalavimas atlyginti žalą pateiktas pasibaigus draudimo apsaugos sustabdymui. Jeigu draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

VI SKYRIUS

DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR TERMINAS

14. Sudaroma rašytinė draudimo sutartis. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina draudiko išduodamas nemokumo administratorių profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimas, kuriame privalo būti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.991 straipsnyje nurodyti rekvizitai.

15. Administratorius, ketindamas sudaryti draudimo sutartį, pateikia draudikui užpildytą prašymą (anketą), kurio (kurios) turinį ir formą nustato draudikas.

16. Sudarant draudimo sutartį, administratorius privalo suteikti jam žinomą ir svarbią draudimo rizikai įvertinti ir draudimo sutarčiai sudaryti informaciją, kurią draudikas prašo nurodyti prašyme (anketoje) (jame (joje) nurodomi draudimo rizikos vertinimo kriterijai) arba dėl kurios jis papildomai teiraujasi raštu, taip pat draudiko reikalavimu pateikti turimus dokumentus, svarbius draudimo rizikai įvertinti ir draudimo sutarčiai sudaryti.

17. Draudikas neturi teisės atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, išskyrus tuos atvejus, kai administratorius nepateikia draudikui Aprašo 16 punkte nurodytos informacijos. Draudiko atsisakymas sudaryti draudimo sutartį gali būti skundžiamas teismui.

18. Jeigu administratorius nepateikia Aprašo 16 punkte nurodytos informacijos ir draudikas, neatsižvelgdamas į tai, vis tiek sudaro draudimo sutartį, draudikas netenka teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį ar pripažinti ją negaliojančia dėl to, kad draudėjas nepateikė jam Aprašo 16 punkte nurodytos informacijos.

19. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo sutarties šalių susitarimu nustatytos dienos, kuri turi būti nurodyta draudimo liudijime, ne anksčiau, nei draudėjas sumoka draudimo įmoką ar pirmąją jos dalį, kai šalys susitaria, kad draudimo įmoka mokama dalimis.

20. Draudimo liudijimas draudėjui išduodamas tik tada, kai sudaryta draudimo sutartis.

21. Draudimo sutartis sudaroma vieniems metams, jeigu šalių susitarimu nenustatyta kitaip.

22. Draudimo sutarties termino pradžia ir pabaiga (kalendorinė data) nurodoma draudimo liudijime.

VII SKYRIUS

DRAUDIMO RIZIKOS PASIKEITIMAS

23. Jeigu draudimo rizika, apie kurią draudėjas nežinojo ir negalėjo žinoti, padidėja po draudimo sutarties sudarymo, draudėjas privalo raštu pranešti draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą per 5 darbo dienas po to, kai pats tai sužino. Galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus draudikas privalo raštu nurodyti draudėjui, kai sudaroma draudimo sutartis, o draudėjas privalo raštu patvirtinti, kad su jais susipažino.

24. Padidėjus draudimo rizikai, draudikas turi teisę padidinti draudimo įmoką. Sudarant draudimo sutartį, draudikas privalo raštu nurodyti draudėjui tvarką, kurios laikantis bus apskaičiuojama padidinta draudimo įmoka, o draudėjas – raštu patvirtinti, kad su šia tvarka susipažino.

25. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu paaiškėja, kad draudimo rizika sumažėja, draudėjas turi teisę reikalauti sumažinti draudimo įmoką. Galimus draudimo rizikos sumažėjimo atvejus draudikas raštu privalo nurodyti draudėjui, kai sudaroma draudimo sutartis, o draudėjas – raštu patvirtinti, kad su jais susipažino.

VIII SKYRIUS DRAUDĖJO PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

26. Draudėjas privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo rašytinio reikalavimo atlyginti žalą gavimo dienos, raštu pranešti draudikui apie kiekvieną reikalavimą atlyginti žalą, jeigu šis reikalavimas atitinka Aprašo 5 punkte nurodytas sąlygas.

27. Be rašytinio draudiko sutikimo draudėjas neturi teisės iš dalies ar visiškai pripažinti ar tenkinti reikalavimo atlyginti žalą.

28. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, laikydamasis rašytinių draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai draudėjui duoti.

29. Draudikas Aprašo IX skyriaus pirmajame skirsnyje nustatyta tvarka privalo atlyginti draudėjui būtinas išlaidas, patirtas atliekant Aprašo 28 punkte nurodytą pareigą.

30. Jeigu draudėjui pareiškiamas ieškinys dėl žalos atlyginimo teisme, jis privalo informuoti apie tai draudiką ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo pateikti teismui atsiliepinus į pareikštą ieškinį gavimo dienos.

IX SKYRIUS ŽALOS DYDŽIO NUSTATYMAS IR DRAUDIMO IŠMOKOS IŠMOKĖJIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS ŽALOS DYDŽIO NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO NUOSTATOS

31. Draudimo išmoka gali būti mokama tik nustačius draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir žalos dydį. Teisę kreiptis dėl draudimo išmokos išmokėjimo turi draudėjas ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo.

32. Draudimo išmokos dydį pagal sutarties sąlygas nustato draudikas, atsižvelgdamas į padarytos žalos dydį. Žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į Civilinio kodekso nuostatas.

33. Kai teismas yra priėmęs sprendimą ar nutartimi patvirtinęs taikos sutartį civilinėje byloje pagal nukentėjusio trečiojo asmens ieškinį draudėjui dėl žalos atlyginimo, žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į įsiteisėjusį teismo sprendimą ar įsiteisėjusią teismo nutartį patvirtinti taikos sutartį.

34. Draudimo sutarties šalys atskiru susitarimu gali nustatyti, kad padarytos žalos dydį nustatys draudimo sutarties šalių paskirti nepriklausomi ekspertai. Šiuo atveju šalių susitarimu būtina nustatyti nepriklausomų ekspertų skyrimo, jų darbo apmokėjimo, atliekamo tyrimo ir išvadų pateikimo tvarką.

35. Draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos ir žalos dydžio, išskyrus Civilinio kodekso 6.1013 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus. Jeigu draudimo sumos nepakanka draudimo išmokoms visiems reikalavimo teisę turintiems nukentėjusiems tretiesiems asmenims išmokėti, draudimo išmoka paskirstoma nukentėjusiems tretiesiems asmenims proporcingai pagal jiems padarytos žalos dydį.

36. Būtinės išlaidos, draudėjo turėtos mažinant žalą ar vykdant draudiko nurodymus, atlyginamos Civilinio kodekso 6.1013 straipsnyje nustatyta tvarka.

ANTRASIS SKIRSNIS **DRAUDĖJO KREIPIMASIS Į DRAUDIKA DĖL DRAUDIMO IŠMOKOS IŠMOKĖJIMO** **NUKENTĖJUSIAM TREČIAJAM ASMENIUI**

37. Draudėjas privalo pateikti draudikui šiuos dokumentus ar jų kopijas, kad būtų išmokėta draudimo išmoka nukentėjusiam trečiajam asmeniui:

37.1. draudėjo užpildytą draudiko nustatytos formos prašymą išmokėti draudimo išmoką;

37.2. dokumentus, patvirtinančius asmenį (-is), dėl kurio (-ių) veiksmų atsirado žala;

37.3. dokumentus, kuriuose pagrindžiamos žalos atsiradimo aplinkybės, veiksmų pasekmės, pateikiami duomenys apie žalos dydį;

37.4. nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimą atlyginti žalą kartu su draudėjui pateiktais dokumentais.

38. Draudikas privalo išmokėti draudimo išmoką per Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą.

39. Draudikas, dėl savo kaltės praleidęs draudimo išmokos mokėjimo terminą, moka draudėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui įstatymų ar šalių susitarimu nustatytus delspinigius ir (ar) palūkanas.

40. Jeigu draudimo išmoka neišmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį gavimo dienos, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją ir nukentėjusį trečiąjį asmenį apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą.

41. Jei draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudimo įstatymo 98 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka gali būti išmokėta suma, lygi šalių neginčijamai draudimo išmokai.

TREČIASIS SKIRSNIS NUKENTĖJUSIO TREČIOJO ASMENS TIESIOGINIO REIKALAVIMO TEISĖ

42. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę tiesiogiai kreiptis į draudiką dėl draudimo išmokos išmokėjimo. Kad būtų išmokėta draudimo išmoka, jis privalo pateikti draudikui šiuos dokumentus ar jų kopijas:

42.1. reikalavimą išmokėti draudimo išmoką;

42.2. dokumentus apie draudėjo administruojant nemokumo procesus neteisėtus veiksmus, dėl kurių atsirado žala, jų aplinkybes ir padarinius.

43. Būtinios sąlygos įgyvendinti tiesioginio reikalavimo teisę yra draudžiamąjo įvykio fakto buvimas, žalos dydžio nustatymas ir ta aplinkybė, kad draudėjas nukentėjusiam trečiajam asmeniui nėra atlyginęs žalos arba yra atlyginęs tik jos dalį.

44. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo pasinaudoja tiesioginio reikalavimo teise, Aprašo IX skyriaus antrajame skirsnyje nustatytos draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos išlieka.

X SKYRIUS DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMAS

45. Draudikas Civilinio kodekso 6.1008 straipsnyje nustatyta tvarka turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam draudikui.

46. Jeigu draudėjas nesutinka su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam draudikui, draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį per mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju draudėjui grąžinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį. Aprašo XI skyriuje nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR PAKEITIMAS

47. Draudimo sutartis nutraukiama ir keičiama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

48. Nutraukus draudimo sutartį, draudėjui grąžinama sumokėta draudimo įmoka, iš kurios draudikas turi teisę išskaičiuoti sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, draudimo įmokos dalį, proporcingą iki draudimo sutarties nutraukimo suteiktai draudimo apsaugai.

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49. Visi Apraše nurodyti šalių susitarimai, draudimo sutarties pakeitimai ir papildymai turi būti rašytiniai.

50. Informacija draudėjui teikiama Draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

51. Apraše nenustatytas draudimo sutarties sąlygas reglamentuoja Civilinis kodeksas ir Draudimo įstatymas.

FM Teisės departamento
direktorius
[Signature]
E. Valdas Kašėta
2019-11-29

Kalbos redaktorė
[Signature]
J. Kundrotaitė
2019-12-02

Finansų ministras
[Signature]
V. Šapoka
2019-12-02